

Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення
імені М.П. Семененка НАН України

ГЕОЛОГІЧНА БУДОВА ТА КОРИСНІ КОПАЛИНИ УКРАЇНИ

Збірник тез
Всеукраїнської наукової конференції

16-17 вересня 2025 р.

Київ - 2025

УДК 55(477)

Геологічна будова та корисні копалини України: Збірник тез всеукраїнської наукової конференції (Київ, 16-17 вересня 2025 р.). / НАН України, Ін-т геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка. – Київ, 2025. – 332 с.

У збірнику викладено матеріали про сучасний стан, головні досягнення, актуальні завдання по вивченню геологічної будови та родовищ корисних копалин України. Найповніше висвітлено наступні наукові напрями: геохімія процесів мінерало-, породо- та рудоутворення, геохімічні пошуки корисних копалин; геохронологія та ізотопне датування; геологічна будова, генезис та закономірності розміщення родовищ корисних копалин; екогеологічні та еколого-геохімічні дослідження; стратиграфія та тектоніка докембрійського фундаменту, його осадового чохла та фанерозойських регіонів; регіональна та генетична мінералогія; петрологія ендегенних процесів породо- та рудоутворення; космічна речовина й астроблеми.

Збірник рекомендується для широкого кола геологів.

УДК 55(477)

Geological structure and mineral deposits of Ukraine: Abstracts of All-Ukrainian Scientific Conference (Kyiv, September 16-17, 2025) / NAS of Ukraine, M.P. Semenenko Institute of Geochemistry, Mineralogy and Ore Formation. – Kyiv, 2025. – 332 p.

The book of abstracts contains materials on the current state, main achievements, actual tasks in the study of the geological structure and mineral deposits of Ukraine. The following scientific directions are most fully covered: geochemistry of mineral, rock and ore formation; geochronology; geological structure, origin and deposit location patterns; ecogeology and environmental geochemistry; regional and genetic mineralogy; petrology of endogenic rock and ore formation; stratigraphy and tectonic of the Precambrian basement, sedimentary cover and Phanerozoic regions; extraterrestrial matter and impact structures.

The book of abstracts is recommended for a wide range of geologists.

Рекомендовано до друку ухвалою Організаційного комітету конференції (протокол № 3 від 9 вересня 2025 р.)

Редакційна колегія:

В.Г. Бахмутов, К.В. Вовк, В.А. Ільєнко, В.М. Загнітко, М.С. Ковальчук, Т.О. Кошлякова, Г.О. Кульчєцька, І.М. Луньова, І.А. Самборська, В.В. Сукач.

Комп'ютерна верстка: К.В. Вовк

Підготовка оригінал-макету: К.В. Вовк

Дизайн обкладинки: О.О. Коваленко

Матеріали друкуються з незначною редакторською правкою.
Abstract proceedings are issued with insignificant editorial changes.

ISBN 978-617-8521-01-1

© Інститут геохімії, мінералогії та
рудоутворення ім. М.П. Семененка
НАН України, 2025

ЗМІСТ

ГЕОХІМІЯ, МІНЕРАЛОГІЯ, ПЕТРОЛОГІЯ	8
<i>Emetz A.V., Velykanova O.Y.</i> FORMATION OF URANIUM MINERALIZATION OF THE NOVOKOSTANTYNIVKA URANIUM DEPOSIT	8
<i>Semeniv O.V., Pavlyuk O.V.</i> ESTIMATION OF P-T PARAMETERS OF GARNET FORMATION CONDITIONS BASED ON CHEMICAL COMPOSITION USING MACHINE LEARNING	12
<i>Антіпович Я.В., Швайка І.А., Проскурка Л.І.</i> ВИЗНАЧЕННЯ КОНЦЕНТРАЦІЙ РІДКІСНОЗЕМЕЛЬНИХ ЕЛЕМЕНТІВ У ТВЕРДИХ ВІДХОДАХ ПРИДНІПРОВСЬКОЇ ТЕС	16
<i>Антоненко Т. С., Пономар В. П., Снісар В. П., Калініченко О. А., Багмут М. М., Калініченко А. М.</i> ФЕРОМАГНІТНІ ФАЗИ ТЕРМІЧНОЇ ДЕСТРУКЦІЇ СИНТЕТИЧНОГО МАГНЕТИТУ ЗА ДАНИМИ МАГНІТОМЕТРІЇ ТА ФЕРОМАГНІТНОГО РЕЗОНАНСУ	20
<i>Берьозкіна Л. В., Ковальчук Л. М.</i> МІНЕРАЛЬНИЙ СКЛАД ДОННИХ ОСАДІВ МАЛИХ РІЧОК ПІВНІЧНОГО ПРИАЗОВ'Я	24
<i>Бучинська І.</i> ЛІТОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ УТВОРЕННЯ ГАЗОВИХ ТЕХНОГЕННИХ КОЛЕКТОРІВ У ВУГЛЕНОСНІЙ ТОВЩІ ЛЬВІВСЬКО-ВОЛИНСЬКОГО БАСЕЙНУ	27
<i>Вовк О. П., Наумко І. М., Занкович Г. О.</i> НОВІ ДАНІ З КРИСТАЛОМОРФОЛОГІЇ КАЛЬЦИТУ ДЕЯКИХ РОДОВИЩ УКРАЇНИ	31
<i>Гречановська О.Є., Ільченко К.О., Литвиненко Ю.О., Луньова І.М., Старик С.П.</i> СКЛАД ЦИРКОНУ З СІЄНІТІВ АЗОВСЬКОГО Zr-REE РОДОВИЩА – ІНДИКАТОР УМОВ ЇХ МІНЕРАЛОУТВОРЕННЯ	36
<i>Жовинський Е. Я., Крюченко Н. О.</i> ФТОР ПАЛЕОГЕНУ ФЛІШОВОЇ ФОРМАЦІЇ ДУКЛЯНСЬКОГО ПОКРИВУ ЗАКАРПАТТЯ	42
<i>Загнітко В.М., Гоголев К.І.</i> ІЗОТОПНІ АСПЕКТИ КАРБОНАТОУТВОРЕННЯ РІЗНИХ ГЕНЕТИЧНИХ ТИПІВ	45
<i>Ільченко К. О., Лупашко Т. М., Таращан А. М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОТОЛЮМІНЕСЦЕНЦІЇ ТА ІНФРАЧЕРВОНИХ СПЕКТРІВ КІМБЕРЛІТОВОГО ЦИРКОНУ – ПОКАЗНИКИ ЕВОЛЮЦІЇ КІМБЕРЛІТОВИХ МАГМ	48
<i>Калініченко А.М., Снісар В.П., Сукач В.В., Багмут М.М., Калініченко О.А., Антоненко Т.С., Матяш М.І., Агапов А.І.</i> ТЕРМОМАГНІТНІ ВЛАСТИВОСТІ ОКСИДІВ МАГНЕТИТ-ХРОМІТОВОЇ СЕРІЇ З ПОРІД СУРСЬКОЇ ЗЕЛЕНОКАМ'ЯНОЇ СТРУКТУРИ УКРАЇНСЬКОГО ЩИТА	53
<i>Кирилюк В.П.</i> РЕГІОНАЛЬНА ПАЛЕОТЕМПЕРАТУРНА ЗОНАЛЬНІСТЬ ФУНДАМЕНТУ УКРАЇНСЬКОГО ЩИТА ТА ЇЇ ВІРОГІДНЕ ПОХОДЖЕННЯ	58
<i>Кульчицька Г.О., Луньова І.М., Черниш Д.С.</i> АМОРФНІ Й МЕТАМІКТНІ МІНЕРАЛИ: СТАТУС, УТВОРЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ	64
<i>Литвиненко Ю.О.</i> ІНТРУЗИВНІ ФАЗИ МОКРОМОСКОВСЬКОГО ГРАНІТНОГО МАСИВУ	68
<i>Любчак О. В.</i> НОВА МЕТОДИКА ОБЧИСЛЕННЯ КІНЕТИКИ МЕТАНОГЕНЕРАЦІЇ КЕРОГЕНУ	73

<i>Малоштан С.М., Бархоленко В.О., Тітенко А.М.</i> СИНТЕЗ ФАЗ ВУГЛЕЦЮ ПРИ НАДКРИТИЧНИХ РТ-ПАРАМЕТРАХ.....	76
<i>Мойсеєнко Б. І., Пономаренко О. М.</i> СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ АНАЛІЗУ СТАБІЛЬНИХ ІЗОТОПІВ У НАФТОГАЗОВІЙ ГЕОХІМІЇ.....	78
<i>Нікітенко І.С., Шелеметьєва Т.І.</i> ПРО ПОХОДЖЕННЯ «ЧОРНОГО КАМЕНЯ» З НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАПОВІДНИКА «ХОРТИЦЯ»	80
<i>Павлюк В.М., Павлюк О.В.</i> ПРОПОНОСНІСТЬ ПЛІОЦЕНОВИХ ТЕРАС ДНІСТРА	85
<i>Павлюк О.В., Павлюк В.М.</i> ПРОПИ В ОСАДОВИХ ВІДКЛАДАХ ДІЛЯНКИ РУСЬКА ПОЛЯНА (КОРСУНЬ-НОВОМИРГОРОДСЬКИЙ ПЛУТОН).....	88
<i>Полєтньова А.О., Іванченко А.В., Ковальчук Л.М., Білецька М.В., Берьозкіна Л.В., Іванченко В.В., Глебенко Н.О.</i> МІНЕРАЛОГІЯ І НАПРЯМКИ ВИКОРИСТАННЯ АЛЮВІАЛЬНОГО ПІСКУ Р. САМАРА.....	93
<i>Снісар В.П., Калініченко О.А., Багмут М.М., Антоненко Т.С., Калініченко А.М., Овсієнко В.В.</i> МАГНІТНІ ФАЗИ ТЕРМІЧНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ ПРИРОДНОГО СИДЕРИТУ ЗА ДАНИМИ ТМА І ФМР	96
<i>Снісар В.П., Калініченко О.А., Багмут М.М., Антоненко Т.С., Калініченко А.М., Овсієнко В.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ МІНЕРАЛЬНОГО СКЛАДУ ЗАЛІЗНИХ РУД ІНГУЛЕЦЬКОГО РОДОВИЩА ЗА ДАНИМИ СТРУКТУРНИХ І МАГНІТНИХ МЕТОДІВ.....	100
<i>Сукач В.В., Бондаренко С.М., Курило С.І., Калініченко А.М., Сьомка В.О., Снісар В.П., Маслак-Гудима Н.П.</i> РЕЗУЛЬТАТИ МІКРОЗОНДОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ АКЦЕСОРНИХ МІНЕРАЛІВ МАГНЕТИТ-ХРОМІТОВОЇ СЕРІЇ В МЕТАУЛЬТРАБАЗИТАХ КАРНАУХІВСЬКОГО МАСИВУ (СЕРЕДНЬОПРИДНІПРОВСЬКИЙ МЕГАБЛОК, УКРАЇНСЬКИЙ ЩИТ).....	105
<i>Хоха Ю. В., Яковенко М. Б.</i> МЕХАНІЗМИ ЗВ'ЯЗУВАННЯ ВАЖКИХ І ПЕРЕХІДНИХ МЕТАЛІВ ОРГАНО-МІНЕРАЛЬНИМИ КОМПЛЕКСАМИ (ГУМІНОВИМИ РЕЧОВИНАМИ) У ТОРФІ	109
<i>Цільмак О.В., Бучинська А.В., Бурбан К.А.</i> КОЛЕКЦІЯ МІНЕРАЛІВ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В ЕКСПОЗИЦІЇ МІНЕРАЛОГІЧНОГО МУЗЕЮ ІМЕНІ ЄВГЕНА ЛАЗАРЕНКА	114
<i>Шевченко І.В.</i> ВПЛИВ СОНЦЯ, МІООНІВ ТА ПІДЗЕМНОЇ РАДІАЦІЇ НА ГІДРОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ НА ЗЕМЛІ. ПОЯСНЕННЯ ТА СМНИЦІ «ПАМ'ЯТЬ ВОДИ».....	119
<i>Шкуренко К.О.</i> МІНЕРАЛИ, ВПЕРШЕ ДІАГНОСТОВАНІ В МІСЯЧНІЙ РЕЧОВИНІ.....	123
<i>Шлапінський В. Є., Павлюк М. І., Лазарук Я. Г., Савчак О.З., Тернавський М. М.</i> ЗАСОЛОНЕНІСТЬ І ЗАГІПСОВАНІСТЬ ФЛІШОВИХ ВІДКЛАДІВ В УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТАХ	127
ГЕОХРОНОЛОГІЯ, СТРАТИГРАФІЯ	131
<i>Gordienko V.V.</i> THERMAL AND GEOLOGICAL HISTORY OF PLATFORMS	131

<i>Висоцький О.Б., Степанюк Л.М., Шумлянський Л.В., Баран А.М. УРАН-СВИНЦЕВИЙ ВІК ЗА ЦИРКОНОМ ПЛАГІОГНЕЙСУ РОДІОНОВСЬКОЇ СВІТИ (ІНГУЛЬСЬКИЙ МЕГАБЛОК).....</i>	<i>135</i>
<i>Висоцький О.Б., Степанюк Л.М., Шумлянський Л.В., Баран А.М. УРАН-СВИНЦЕВИЙ ВІК ЗА ЦИРКОНОМ ГРАНІТУ БІОТИТОВОГО ПОРФІРОПОДІБНОГО (ІНГУЛЬСЬКИЙ МЕГАБЛОК).....</i>	<i>139</i>
<i>Ковтун О. В., Степанюк Л. М., Висоцький О. Б., Павлов Г. Г., Довбуш Т. І. УРАН-СВИНЦЕВИЙ ВІК ЗА МОНАЦИТОМ ГРАНІТІВ ПІВДЕННОЇ ЧАСТИНИ КРОПИВНИЦЬКО-БОБРИНЕЦЬКОГО МАСИВУ (ІНГУЛЬСЬКИЙ МЕГАБЛОК УКРАЇНСЬКОГО ЩИТА).....</i>	<i>143</i>
<i>Лісна І.М., Шумлянський Л.В., Пономаренко О.М., Сьомка Л.В., Кищук О.Е. LA-ICP-MS ВІК ЦИРКОНІВ ІЗ МАФІТ-УЛЬТРАМАФІТОВИХ ПОРІД</i>	<i>148</i>
<i>Степанюк Л.М., Довбуш Т.І., Баран А.М., Висоцький О.Б., Ковтун О.В., Кануннікова Л.І. ВІК МЕТАВУЛКАНІТІВ КИСЛОГО СКЛАДУ МЕТАМОРФІЧНОГО КОМПЛЕКСУ МАРМАРОШСЬКОГО МАСИВУ (УКРАЇНСЬКІ КАРПАТИ)</i>	<i>154</i>
<i>Степанюк Л.М., Довбуш Т.І., Висоцький О.Б., Яськевич Т.Б. ДАВНІ ЦИРКОНИ В КРИСТАЛІЧНИХ ПОРОДАХ МАРМАРОШСЬКОГО МАСИВУ (УКРАЇНСЬКІ КАРПАТИ).....</i>	<i>159</i>
<i>Шумлянський Л.В., Степанюк Л.М., Кищук О.Є., Баран А.М., Бондаренко С.М., Сукач В.В., Сьомка В.О. SIMS ВІК ЛЕЙКОКРАТОВОГО ГРАНІТУ ФАСТІВСЬКОГО КОМПЛЕКСУ (ПОРОДНА АСОЦІАЦІЯ ЯРОШІВСЬКОГО КАР'ЄРУ).....</i>	<i>163</i>
<i>Шумлянський Л.В., Степанюк Л.М., Кищук О.Є., О.Б., Баран А.М., Бондаренко С.М., Сукач В.В., Сьомка В.О. SIMS ВІК МОНЦОДІОРИТУ ФАСТІВСЬКОГО КОМПЛЕКСУ (ПОРОДНА АСОЦІАЦІЯ ЯРОШІВСЬКОГО КАР'ЄРУ).....</i>	<i>167</i>
ТЕКТОНІКА І ГЕОДИНАМІКА	172
<i>Азімов О.Т. ПРОБЛЕМИ І РЕЗУЛЬТАТИ СТВОРЕННЯ СТРУКТУРНО-ТЕКТОНІЧНОЇ МОДЕЛІ ТЕРИТОРІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ ДИСТАНЦІЙНИХ ДАНИХ В АСПЕКТІ ВИВЧЕННЯ ЇЇ ПЕРСПЕКТИВНОСТІ ДЛЯ БУДІВНИЦТВА ГЕОЛОГІЧНОГО СХОВИЩА ВОДНЮ</i>	<i>172</i>
<i>Бахмутов В.Г., Митрохин О.В., Черкес С.І., Поляченко Є.Б. МАГНІТНА ТЕКСТУРА ГАБРОЇДІВ ВОЛОДАРСЬК-ВОЛИНСЬКОГО МАСИВУ КОРОСТЕНСЬКОГО ПЛУТОНУ УКРАЇНСЬКОГО ЩИТА.....</i>	<i>176</i>
<i>Вергельська Н.В., Скопиченко І.М., Вергельська В.В. ТЕКТОНІЧНИЙ ФАКТОР МІГРАЦІЇ ГАЗІВ У ВУГІЛЬНИХ БАСЕЙНАХ УКРАЇНИ.....</i>	<i>181</i>
<i>Гривняк Г.Б., Гарасим С.В. ОСОБЛИВОСТІ ТЕКТОНІКИ І ПЕРСПЕКТИВИ НАФТОГАЗОНОСНІ ВОЛИНО-ПОДІЛЛЯ.....</i>	<i>184</i>
<i>Ігнатишин В. В., Малицький Д. В., Купльовський Б. Є., Олещук О. П., Прокопишин В. І., Іжак Т. Й., Молнард С. С., Ігнатишин М. Б., Ігнатишин А. В. ВАРІАЦІЇ РАДІОАКТИВНОГО ФОНУ СЕРЕДОВИЩА ЯК ВІДГУК НА СЕЙСМОТЕКТОНІЧНІ ПРОЦЕСИ В КАРПАТСЬКОМУ РЕГІОНІ</i>	<i>188</i>
<i>Кишман-Лаванова Т. М. МОДЕЛЮВАННЯ СКЛАДНИХ ГЕОЛОГІЧНИХ СЕРЕДОВИЩ ПРИ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ГРАВІМЕТРИЧНИХ ДАНИХ У РАЙОНАХ ПЕРСПЕКТИВНИХ НА НАФТОГАЗОНОСНІСТЬ</i>	<i>192</i>

<i>Корчагін І., Якимчук М.</i> ПЕРСПЕКТИВИ ЗНАХОДЖЕННЯ ПОКЛАДІВ ВУГЛЕВОДНІВ В ГЛИБИННИХ ГОРИЗОНТАХ СЛАНЦЕВИХ БАСЕЙНІВ	196
<i>Корчагін І., Якимчук М.</i> ТЕХНОЛОГІЯ ЧАСТОТНО-РЕЗОНАНСНОЇ ОБРОБКИ СУПУТНИКОВИХ ТА ФОТО ЗНІМКІВ: РЕЗУЛЬТАТИ АПРОБАЦІЇ НА ЛІЦЕНЗІЙНИХ ДІЛЯНКАХ В УКРАЇНІ.....	201
<i>Міхеєва Т.Л., Ланіна О.П.</i> КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ГЕОФІЗИЧНИХ ДАНИХ ДЛЯ ПРОГНОЗУВАННЯ НАФТОГАЗОНОСНИХ ПЛОЩ	206
<i>Соловйов В.Д., Якимчук М.А., Корчагін І.М.</i> ЧАСТОТНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ГРЯЗЬОВИХ ВУЛКАНІВ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЧАСТИНИ СЕРЕДЗЕМНОГО МОРЯ	210
РУДОНОСНІСТЬ	214
<i>Mihalchenko I., Zaiats O.</i> METALLOGENY OF THE KORSUN-NOVOMYRHOROD PLUTON REGION (UKRAINIAN SHIELD).....	214
<i>Derevska K.I., Rudenko K.V.</i> PROSPECTS FOR INDUSTRIAL DEVELOPMENT OF FLUORITE ORE OCCURRENCES OF THE PODIL STRUCTURAL-MINERAGENIC ZONE	219
<i>Баран А.М., Степанюк Л.М., Кануннікова Л.І.</i> КАЛІЄВІ МЕТАВУЛКАНІТИ ЧИВЧИНСЬКОГО МАСИВУ ЯК НОВИЙ ПРОМИСЛОВО ПЕРСПЕКТИВНИЙ РІЗНОВИД ГІРСЬКИХ ПОРІД УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ	223
<i>Баран А.М., Степанюк Л.М.</i> ЦИРКОНІЄВІ АНОМАЛІЇ ЧИВЧИНСЬКОГО МАСИВУ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ	228
<i>Ганжа О.А., Луньов Є.С., Стародубець К.М., Луньова І.М.</i> СТРУКТУРНО- ЛІТОЛОГІЧНА МОДЕЛЬ МЕЖИРІЧНОГО РОДОВИЩА ІЛЬМЕНІТУ	233
<i>Гейченко М.В., Сукач В.В., Василенко А.П.</i> СУЧАСНИЙ СТАН МІНЕРАЛЬНО- СИРОВИННОЇ БАЗИ РІДКІСНОЗЕМЕЛЬНИХ МЕТАЛІВ УКРАЇНИ	238
<i>Дудік О.М.</i> МІНЕРАЛОГО-ГЕОХІМІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ І ПРОГНОЗНА ОЦІНКА НА ЗОЛОТО І КОЛЬОРОВІ МЕТАЛИ НАГОЛЬНОГО КРЯЖУ	242
<i>Жикаляк М.В., Бондар О.П.</i> АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАВЕРШЕННЯ ГЕОЛОГІЧНОГО КАРТУВАННЯ ДОНБАСУ І ДНІПРОВСЬКО-ДОНЕЦЬКОЇ ЗАПАДИНИ В МАСШТАБІ 1:200 000.....	246
<i>Жикаляк М.В.</i> МІНЕРАЛЬНО – СИРОВИННА УГОДА МІЖ УКРАЇНОЮ ТА США – ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ.....	253
<i>Ковальчук М.С., Ганжа О.А., Крошко Ю.В.</i> РУДОНОСНІСТЬ МАР'ЯНІВСЬКОГО ЦИРКОН-ІЛЬМЕНІТОВОГО РОЗСИПУ	260
<i>Крошко Ю.В., Ковальчук М.С., Дудченко Ю.В.</i> ІЛЬМЕНІТОНОСНІСТЬ ЕЛЮВІАЛЬНИХ КАОЛІНІВ ШЕВЧЕНКІВСЬКОЇ ДІЛЯНКИ	264
<i>Крюченко Н. О., Жовинський Е. Я., Папарига П. С.</i> ЕПІГЕНЕТИЧНІ ПРОЦЕСИ РОЗПОДІЛУ ФТОРУ В ОСАДОВИХ ПОРОДАХ ПРИДНІСТРОВ'Я	268
<i>Павлунь М. М., Гайовський О. В.</i> ОЗНАКИ ПРОСТОРОВОЇ ЗМІНИ ТЕРМОБАРОГЕОХІМІЧНИХ ПАРАМЕТРІВ РУДОУТВОРЮВАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ НА ЗОЛОТОРУДНОМУ РОДОВИЩІ БАЛКА ШИРОКА.....	272
<i>Чернієнко Н.М., Вдовиченко А.І., Андрєєва О.О.</i> 90-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЛЕОНІДА СТАНІСЛАВОВИЧА ГАЛЕЦЬКОГО	276

ГЕОХІМІЯ ЛАНДШАФТІВ	282
<i>Iemelianov V., Nasiedkin Ye., Dovbysh S. CARBON PARTICLES IN MODERN BOTTOM SEDIMENTS OF THE BLACK SEA GEOECOSYSTEM.....</i>	<i>282</i>
<i>Вовк К.В. ЕКОЛОГО-ГЕОХІМІЧНА ОЦІНКА ҐРУНТІВ ТЕРИТОРІЇ ДАРНИЦЬКОГО РАЙОНУ МІСТА КИЄВА.....</i>	<i>287</i>
<i>Жовинський Е. Я., Крюченко Н. О., Кухар М.В. ВПЛИВ ОРГАНІЧНОЇ РЕЧОВИНИ НА РОЗЧИННІСТЬ ФТОРВМІСНИХ МІНЕРАЛІВ</i>	<i>292</i>
<i>Іванченко Д.В., Іванченко В.В., Новіченко Н.С. ПРОДУКТИ ВИДОБУТКУ ЗАЛІЗНИХ РУД В АТМОСФЕРНОМУ ПОВІТРІ ЦЕНТРАЛЬНОГО КРИВБАСУ</i>	<i>295</i>
<i>Клос В.Р., Смирний М.А. ЕКОЛОГО-ГЕОХІМІЧНИЙ ВПЛИВ ЗВОРОТНХ ВОД БОРТНИЦЬКОЇ СТАНЦІЇ АЕРАЦІЇ НА АКВАТОРІЮ р. ДНІПРО В МІСЦІ ЇХ СКИДУ</i>	<i>299</i>
<i>Кошлякова Т.О. БІОГІДРОГЕОХІМІЧНЕ РАЙОНУВАННЯ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ КЛАСТЕРНОГО АНАЛІЗУ ЗАХВОРЮВАНOSTІ НАСЕЛЕННЯ</i>	<i>303</i>
<i>Крюченко Н. О., Жовинський Е. Я., Папарига П. С. ПРИРОДНИЙ ФОН ВАЛОВОГО ФТОРУ У ҐРУНТАХ УКРАЇНИ.....</i>	<i>307</i>
<i>Кураєва І. В., Кошлякова Т. О., Дерюгіна О. В., Азімов О. Т., Лемеш Л.В., Локтіонова О. П. ВПЛИВ БОЙОВИХ ДІЙ НА ЗАКОНОМІРНОСТІ РОЗПОДІЛУ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ У ҐРУНТАХ</i>	<i>311</i>
<i>Люта Н.Г., Саніна І.В., Приходько С.М., Древіна Т.А. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ХІМІЧНОГО СТАНУ МАСИВІВ ПІДЗЕМНИХ ВОД</i>	<i>315</i>
<i>Осокіна Н.П. ВПЛИВ ПЕСТИЦИДІВ НА ГЕОХІМІЧНИЙ СТАН ҐРУНТУ</i>	<i>319</i>
<i>Стародубець К.М., Дубосарський В.Р., Ковач В.О., Куценко В.О., Лагойко А.М. ОСОБЛИВОСТІ ВЕРТИКАЛЬНОГО РОЗПОДІЛУ РАДОНУ В ҐРУНТАХ НА ПРИКЛАДІ ЛІТЕРАТУРНОГО СКВЕРУ МІСТА КИЇВ</i>	<i>324</i>
<i>Харитонов Д.В., Іванченко В.В., Харитонов В.М. ГЕОХІМІЧНИЙ ТА МІНЕРАЛОГО-ПЕТРОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА СТАНОМ ҐРУНТІВ ОКРЕМИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД КРИВОРІЗЬКОГО РАЙОНУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ</i>	<i>329</i>

УДК 069.015:549(477.83)

**КОЛЕКЦІЯ МІНЕРАЛІВ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В ЕКСПОЗИЦІЇ
МІНЕРАЛОГІЧНОГО МУЗЕЮ ІМЕНІ ЄВГЕНА ЛАЗАРЕНКА**

Цільмак О.В., Бучинська А.В., Бурбан К.А.

Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, Україна,
oksana.tsilmak@lnu.edu.ua, albertyna.buchynska@lnu.edu.ua,
kateryna.burban@lnu.edu.ua

**COLLECTION OF MINERALS FROM THE LVIV REGION
IN THE EVHEN LAZARENKO MINERALOGICAL MUSEUM**

Tsilmak O.V., Buchynska A.V., Burban K.A.

Ivan Franko Lviv National University of Lviv, Lviv, Ukraine
oksana.tsilmak@lnu.edu.ua, abuchynska@yahoo.com, kateryna.burban@lnu.edu.ua

The Evgen Lazarenko Mineralogical Museum exhibits samples of minerals from the most important mineral objects of the Lviv region: deposits of native sulfur and gypsum (Rozdielske, Yazivske, Yavorivske), associated with Neogene deposits, which are accompanied by celestine and barite mineralization, and deposits of potassium-magnesium salts (Boryslavske, Stebnytske) and lead-zinc ores (Truskavetske), associated with Miocene halogen deposits and represented by a cryptocrystalline variety of sphalerite (brunkite).

Мінералогічний музей імені Євгена Лазаренка (далі Музей) зі 170-річною історією — перший структурний підрозділ геологічного спрямування у Львівському національному університеті імені Івана Франка (ЛНУ) і один із найдавніших мінералогічних музеїв України і світу. Колекція музею налічує понад 14 тисяч зразків мінеральних утворень з усіх континентів Землі, а також метеоритів і космічного пилу.

У 2023/24 рр. в Музеї проведено роботи щодо переоформлення і оновлення експозиції «Мінерали України» відповідно до мінералогічного районування України, запропонованого О. Матковським та Є. Сливко [1]. Мінеральні утворення та корисні копалини в межах Львівської області належать до різних мінералогічних таксонів (у порядку від найбільших до найменших): мінералогічних областей, мінералогічних провінцій, мінералогічних субпровінцій та мінералогічних районів.

З північного сходу на південний захід територія Львівської області має таке мінералогічне районування: 1 - Львівсько-Тернопільська мінералогічна субпровінція Волино-Подільської мінералогічної провінції Дністерсько-Причорноморської мінералогічної області, 2 – Передкарпатська мінералогічна субпровінція Карпатської мінералогічної провінції Карпатсько-Кримської мінералогічної області, 3 - Складчасто-Карпатська мінералогічна субпровінція Карпатської мінералогічної провінції Карпатсько-Кримської мінералогічної області.

Львівсько-Тернопільська мінералогічна субпровінція відповідає однойменній структурно-металогенічній зоні металогенічного районування [2]. Тут наразі виділено один Дністерсько-Прикарпатський мінералогічний район, у межах якого найважливішими мінеральними об'єктами є родовища самородної сірки і гіпсів, приурочених до відкладів неогену. Найцікавішими є родовища самородної сірки (Роздільське, Язівське, Яворівське та ін.), які супроводжуються целестиною і баритовою мінералізацією. Відомі також самостійні поклади целестину. Найважливіше значення має сірка, зосереджена серед хомогенних ратинських вапняків (рис. 1).

Передкарпатська мінералогічна субпровінція розташована в межах крайового (передового) Передкарпатського прогину, який є зоною інтенсивного заглиблення, що відділяє південно-західну окраїну Східноєвропейської платформи від Складчастих Карпат і заповнена потужним комплексом міоценових молас. У межах території Львівської області виділено Стебницько-Трускавецький мінералогічний район, у якому головними мінеральними об'єктами є родовища калійно-магнієвих солей (Бориславське, Стебницьке та ін.) і свинцево-цинкових руд (Трускавецьке), пов'язані з галогенними відкладами міоцену. Для перших характерне велике розмаїття соляних мінералів, серед яких доволі поширені каїніт і лангбейніт, сильвін, галіт і полігаліт. Свинцево-цинкове зруденіння представлене прихованокристалічним різновидом сфалериту (брункітом) (рис. 2) і галенітом з невеликими домішками піриту, халькопіриту, марказиту і нерудних мінералів – самородної сірки, гіпсу, кальциту, арагоніту.

Складчасто-Карпатська мінералогічна субпровінція охоплює центральну частину Українських Карпат, яка складена потужними товщами крейдового і палеогенового флішу, що залягає на рифей-палеозойському фундаменті й розділена на низку структурно-фаціальних зон, насунутих одна на одну у вигляді лусок.

Рисунок 1. Кристали самородної сірки розміром до 2 см у кавернозній сірчаній руді (кар'єр Центральний, Язівське родовище) в експозиції Мінералогічного музею.

Рисунок 2. Брункіт з самородною сіркою (Трускавець) в експозиції Мінералогічного музею.

У Мінералогічному музеї корисні копалини Львівської області представлені зразками мінеральних утворень, які розміщені у трьох шафах-вітринах експозиції «Мінерали України» (табл.1). Обабіч шаф-вітрин на окремих тумбах-підставках експонуються штуф сірчаної руди і друза таблитчастих кристалів бариту з Яворівського родовища. До цієї експозиції також належать окремостоячі на підлоговому покритті експонати: керна прихованокристалічної сірчаної руди діаметром 25 см і довжиною 160 см з Язівського родовища та фрагмент шахтної підпори розміром 17×180 см, покритої кристалами галіту кубічної форми розміром до 1,5 см зі Стебницького родовища.

Таблиця 1. Мінеральні утворення Львівської області в експозиції Мінералогічного музею «Мінерали України»

Опис зразка	Місце відбору	Час надходження	Джерело надходження
Озокерит	Борислав	1951	Дар Габінета М.П.
Роговик з менілітової світи	Борислав	1951	Дар Габінета М.П.
Брункіт з самородною сіркою	Трускавець	1951	Дар Габінета М.П.
Полігаліт м'ясо-червоного кольору з синім галітом	Стебник	1947	Збір Лазаренка Є.К. зі студентами
Полігаліт жовтого забарвлення	Стебник	1947	Збір Лазаренка Є.К. зі студентами
Друза галіту на шахтних підпорах	Стебник	1965	Дар Ненчука М.Ф.
Волокнистий агрегат галіту блакитного кольору	Стебник	1958	Дар Смірнова Г.О.
Глауконітовий	Мацошин	1952	Дар Сливка М.М. і

пісковик			Фішкіна М.Ю.
Самородна сірка у різнозернистому агрегаті гіпсу	Щирець	1946	Збір Лазаренка Є.К. зі студентами
Друза самородної сірки	Кар'єр Центральний, Язівське родовище	1976	Дар Янчинського Є.О.
Руда сірчана кавернозна з кристалічною сіркою. Розмір кристалів до 2 см	Кар'єр Центральний, Язівське родовище	1976	Дар Янчинського Є.О.
Кристал целестину розміром 15×11×11,5 см	Язівське родовище	1977	Дар Янчинського Є.О.
Друза бариту, складена розщепленими таблитчастими кристалами розміром до 5×0,8 см	Кар'єр Центральний, Язівське родовище	1977	Дар Янчинського Є.О.
Агрегат целестину, складений розетками радіально-променистої будови	Язівське родовище	1983	Дар Харкевича В.В.
Друза тичкуватих кристалів целестину з самородною сіркою	Язівське родовище	1979	Дар Янчинського Є.О.
Друза ромбодричних кристалів кальциту медово-жовтого кольору	Кар'єр Центральний, Язівське родовище	1977	Дар Янчинського Є.О.
Кристали галіту кубічної форми розміром до 2 см на фрагменті шахтної підпори довжиною 20 см	Стебник	2018	Дар Бучинського В.А.
Дрібнозернистий агрегат гіпсу (алебастр)	Щирець	2023	Борняк У.І.

Окрім експозиції «Мінерали України» мінерали з геологічних утворень Львівської області розміщені в інших експозиційних вітринах залежно від їхньої тематики, а також зберігаються у фондах Музею.

Література

1. Матковський О.І. Проблеми регіональної мінералогії в Україні // Зап. Укр. мінерал. тов.-ва, 2004. Т. 1. С. 45-54.

2. *Матковський О. Основи мінералогії України: підручник / О. Матковський, В. Павлишин, Є. Сливко. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2009. – 856 с.*